

คู่มือประชาชน : การขอจัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ

โดย กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระนอง ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

๑.กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- (๑) พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๔
- (๒) กฎกระทรวงการขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ พ.ศ.๒๕๕๕
- (๓) กฎกระทรวงกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้บริหารโรงเรียนนอกระบบ พ.ศ.๒๕๕๓
- (๔) คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป ๒๑๘/๒๕๖๔ สั ง ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๔ เรื่อง มอบอำนาจอนุมัติหลักสูตรโรงเรียนนอกระบบตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.๒๕๕๐ โดยมอบอำนาจการอนุมัติหลักสูตรประเภทศิลปะและกีฬา ประเภทวิชาชีพ และประเภทสร้างเสริมทักษะชีวิต ให้เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
- (๕) คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่ ๑๑๒/๒๕๖๓ สั ง ณ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เรื่อง มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและศึกษาธิการจังหวัด ปฏิบัติหน้าที่ผู้อนุญาต ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน
- (๖) กฎกระทรวงฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ.๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ เรื่อง การป้องกันอัคคีภัย

๒.ความหมาย

โรงเรียนเอกชนนอกระบบ ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๔ หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาโดยมีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการ ศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา และให้หมายรวมถึงศูนย์ศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) และสถาบันศึกษาปอเนาะ

ประเภทและลักษณะของโรงเรียนนอกระบบ ตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เรื่อง การกำหนดประเภทและลักษณะของโรงเรียน การจัดการเรียนการสอน และหลักสูตรของ โรงเรียนนอกระบบ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ มี ๗ ประเภท ดังนี้

- ๑) **ประเภทสอนศาสนา** เป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะการสอนศาสนา
- ๒) **ประเภทศิลปะและกีฬา** เป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาเกี่ยวกับ ดนตรี ศิลปะ และกีฬา
- ๓) **ประเภทวิชาชีพ** เป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาเกี่ยวกับวิชาชีพเพื่อให้นักเรียนนำไปประกอบอาชีพหรือเพิ่มเติมทักษะในการประกอบอาชีพ
- ๔) **ประเภททวิศึกษา** เป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เสริมความรู้บางรายวิชาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๕) **ประเภทสร้างเสริมทักษะชีวิต** เป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เสริมสร้าง ความคิด เชาวน์ปัญญา และทักษะอื่น
- ๖) **ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา)** เป็นโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา)
- ๗) **สถาบันศึกษาปอเนาะ** เป็นการจัดการศึกษาให้เป็นทางเลือกของชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันปอเนาะ

ผู้อนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ ในส่วนภูมิภาค คือ ศึกษาธิการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการจังหวัด
เฉพาะจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล และสงขลา

ผู้ขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ

๑.๑ บุคคลธรรมดา ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์
- (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี
- (๔) มีความประพฤติเรียบร้อยไม่บกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๕) เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๖) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๗) ไม่เคยถูกออกจากราชการโดยมีความผิด เว้นแต่ได้ถูกออกจากราชการมาแล้ว

ไม่น้อยกว่า ๒ ปี ก่อนวันขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน

(๘) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน เว้นแต่ได้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าว
มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี ก่อนวันขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน

(๙) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๑๐) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกและได้พ้นโทษมาแล้วไม่ถึง ๕
ปี ก่อนวันขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท
หรือความผิดลหุโทษ

๑.๒ นิติบุคคล ได้แก่ มูลนิธิ สมาคม บริษัท จากัด ห้างหุ้นส่วน จากัด บริษัทมหาชน จากัด หรือ สหกรณ์
ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๒ และผู้แทนของนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๑ แห่ง พระราชบัญญัติโรงเรียน
เอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ดังนี้

(๑) มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา เว้นแต่นิติบุคคลที่ขอจัดตั้งนั้นเพนองการของรัฐหรือ
รัฐวิสาหกิจ

(๒) นิติบุคคลที่เพนบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วน ต้องมีจำนวนหุ้นหรือ
ทุนเป็นของผู้ถือหุ้นหรือผู้เพนหุ้นส่วนที่มีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นหรือทุนทั้งหมด และจะต้องมี
จำนวนผู้ถือหุ้นหรือผู้เพนหุ้นส่วนที่มีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้น หรือผู้เพนหุ้นส่วนทั้งหมด

(๓) นิติบุคคลที่เพนมูลนิธิ จะต้องมีการมการที่มีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
กรรมการบริหารทั้งหมด

(๔) นิติบุคคลที่เพนสมาคมหรือสหกรณ์ จะต้องมีการมการที่มีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่ากึ่ง
หนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และสมาชิกของสมาคมหรือสหกรณ์ต้องมีสัญชาติไทยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
สมาชิกทั้งหมด

(๕) ผู้จัดการของนิติบุคคลหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะ
ต้องห้ามตามมาตรา ๒๑

๓.แนวทางการยื่นคำขอจัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ

๓.๑ เอกสารประกอบการขอจัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ สำหรับผู้ขอยื่นขอจัดตั้ง

กรณีเป็นบุคคลธรรมดา	กรณีเป็นนิติบุคคล
(๑) แบบ สข. ๕ (๒) รายละเอียดเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียนนอกระบบ ๒ ชุด (๓) โครงการจัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ ๒ ชุด (๔) หนังสือแจ้งการอนุมัติให้ใช้หลักสูตรจากกระทรวงศึกษาธิการ หรือหนังสือยินยอมให้ใช้หลักสูตรจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับอนุมัติให้ใช้หลักสูตรจากกระทรวงศึกษาธิการ (๕) สำเนาหนังสือสำคัญแสดงการเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน หรือสำเนาสัญญาเช่าอาคารที่มีกำหนดเวลาการเช่าไม่น้อยกว่าสามปีที่ใช้จัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ (๖) สำเนาใบรับรองการก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือเคลื่อนย้ายอาคาร หรือสำเนาใบอนุญาตเปลี่ยนการใช้อาคารที่ใช้จัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ ตาม พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ (๗) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน (๘) สำเนาทะเบียนบ้าน (๙) หลักฐานการสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี (๑๐) รูปถ่ายขนาด ๔x๖ เซนติเมตร ๒ รูป ซึ่งเป็นรูปถ่ายครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกหรือแว่นตาสีเข้ม และไม่ใส่ผ้าโพกศีรษะเว้นแต่ผู้ที่มีความจำเป็นตามศานานิกายของศาสนา หรือลัทธินิยมในทางศาสนาของตน และถ่ายก่อนวันยื่นคำขอไม่เกินหกเดือน	(๑) แบบ สข. ๕ (๒) รายละเอียดเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียนนอกระบบ ๒ ชุด (๓) โครงการจัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ ๒ ชุด (๔) หนังสือแจ้งการอนุมัติให้ใช้หลักสูตรจากกระทรวงศึกษาธิการ หรือหนังสือยินยอมให้ใช้หลักสูตรจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับอนุมัติให้ใช้หลักสูตรจากกระทรวงศึกษาธิการ (๕) สำเนาหนังสือสำคัญแสดงการเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน หรือสำเนาสัญญาเช่าอาคารที่มีกำหนดเวลาการเช่าไม่น้อยกว่าสามปีที่ใช้จัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ (๖) สำเนาใบรับรองการก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือเคลื่อนย้ายอาคาร หรือสำเนาใบอนุญาตเปลี่ยนการใช้อาคารที่ใช้จัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ ตาม พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร พ.ศ.๒๕๒๒และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ (๗) ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนของนิติบุคคล พร้อมวัตถุประสงค์ (๘) สำเนาบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น สำหรับนิติบุคคลที่เป็นบริษัทมหาชนจำกัดหรือ บริษัทจำกัดหรือสำเนาบัญชีรายชื่อผู้เป็นหุ้นส่วนสำหรับนิติบุคคลที่เป็นห้างหุ้นส่วน (๙) รายชื่อและสัญญาติของกรรมการ สำหรับนิติบุคคลที่เป็นมูลนิธิ สมาคม หรือสหกรณ์ (๑๐)รายชื่อและสัญญาติของสมาชิกทุกคน สำหรับนิติบุคคลที่เป็นสมาคมหรือ สหกรณ์ (๑๑) หนังสือมอบอำนาจของผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลให้เป็นผู้จัดการหรือ ผู้แทนของนิติบุคคล (๑๒) มติที่ประชุมของนิติบุคคล แต่งตั้งผู้ลงนามแทนนิติบุคคล

กรณีเป็นบุคคลธรรมดา	กรณีเป็นนิติบุคคล
	(๑๓) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชน ของผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคล (๑๔) สำเนาทะเบียนบ้าน ของผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคล (๑๕) สำเนาหลักฐานการสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีของผู้จัดการหรือผู้แทนนิติบุคคล

๓.๒ เอกสารประกอบการขอจัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ ในส่วนที่เกี่ยวกับโรงเรียนที่จะต้องดำเนินการเตรียมความพร้อม

การยื่นคำขอจัดตั้งโรงเรียนนอกระบบตามกฎหมายกระทรวงการขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยผู้ขอรับใบอนุญาต ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนตามแบบ สข. ๕ พร้อมกับรายละเอียดเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียนนอกระบบ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๑. ชื่อ ประเภท และลักษณะของโรงเรียนนอกระบบ
๒. ที่ตั้ง และแผนผังแสดงบริเวณและอาคารของโรงเรียนนอกระบบ
๓. หลักสูตร วิธีการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล (กรณีหลักสูตรที่จัดทำขึ้นเอง ต้องผ่านการพิจารณาอนุมัติหลักสูตรก่อนยื่นคำขอจัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ)
๔. หลักเกณฑ์การคิดค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าธรรมเนียมอื่น รวมทั้งหลักเกณฑ์ในการเพิ่มค่าธรรมเนียมดังกล่าว
๕. ตราของโรงเรียนนอกระบบ
๖. ระเบียบการของโรงเรียนนอกระบบ
๗. ความจุนักเรียนสูงสุดของโรงเรียนนอกระบบต่อรอบ
๘. ขนาดพื้นที่ใช้สอยของโรงเรียนนอกระบบ
๙. จำนวนห้องเรียนพร้อมระบุขนาด ห้องประกอบ และความจุนักเรียนต่อห้อง

การเตรียมเอกสารต่างๆ ตามข้อ ๓.๒ เพื่อใช้ประกอบการยื่นขอจัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ

๓.๒.๑ ชื่อของโรงเรียนนอกระบบ

ชื่อของโรงเรียนนอกระบบต้องใช้อักษรไทยโดยต้องมีคำว่า “โรงเรียน” ประกอบชื่อด้วย หรือ อาจมีอักษรต่างประเทศกำกับด้วยก็ได้ในกรณีที่โรงเรียนนอกระบบมีชื่อเป็นอักษรต่างประเทศด้วยต้องอ่านแล้วได้สำเนียงสอดคล้องกับภาษาไทยหรือแปลแล้วได้ความหมายเช่นเดียวกับชื่อภาษาไทยและมีคำที่แปลแล้ว มีความหมายว่า โรงเรียน (School) นำหน้าหรือตามหลังชื่อของโรงเรียนนอกระบบ ซึ่งชื่อของโรงเรียนนอกระบบ ต้อง

- (๑) เป็นชื่อที่สอดคล้องกับหลักสูตรหรือประเภทของโรงเรียนนอกระบบ
- (๒) ไม่ฟ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับพระปรมาภิไธยพระนามาภิไธยหรือพระนามของพระบรมวงศานุวงศ์ เว้นแต่ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้เป็นชื่อของโรงเรียนนอกระบบ
- (๓) ไม่ฟ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับราชทินนามเว้นแต่เป็นราชทินนามของตนของผู้บุพการีหรือของผู้สืบสันดานและได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้เป็นชื่อของโรงเรียนนอกระบบ

(๔) ไม่ฟ้องหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับชื่อสกุลหรือชื่ออื่นใดที่ได้รับพระราชทานจากพระมหากษัตริย์ เว้นแต่ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้เป็นชื่อของโรงเรียนนอกระบบ

(๕) ไม่ซ้ำกับชื่อโรงเรียนประเภทเดียวกันหรือโรงเรียนที่เลิกดำเนินการไปแล้วซึ่งได้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งขึ้น ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน

(๖) ไม่เป็นชื่อที่อาจก่อให้เกิดความเข้าใจว่าเป็นตัวแทนเครือข่ายหรือสาขาของโรงเรียนนอกระบบ หรือสถาบันหรือสถานศึกษาอื่นในต่างประเทศเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต ตามมาตรา๒๘วรรคสอง

(๗) ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

การขอใช้ชื่อเพื่อจัดตั้งโรงเรียน

(๑) ผู้ยื่นคำขอสมัครเข้าใช้งานศูนย์บริการการศึกษาเอกชนออนไลน์ (Private Education Service Online : PESO) ผ่าน URL <https://peso.opec.go.th/>

(๒) เข้าสู่ระบบ เลือก “การขอความเห็นชอบให้ใช้ชื่อเพื่อจัดตั้งโรงเรียน” และ “แบบฟอร์มคำขอใช้ชื่อโรงเรียน” จะปรากฏหน้าแบบฟอร์มให้ผู้ยื่นคำขอ เลือกประเภท “บุคคลธรรมดา หรือ นิติบุคคล” กรอกข้อมูลที่มีเครื่องหมายดอกจันสีแดง (*) ให้ครบถ้วน แล้วบันทึกข้อมูล

(๓) กรอกข้อมูลและแนบเอกสารให้ครบถ้วน ระบบจะทำการตรวจสอบชื่อเบื้องต้น

(๔) เลือก “ยืนยันการส่งคำขอ” จากนั้นรอการตรวจสอบชื่อโรงเรียนและเอกสารที่แนบผ่านระบบจากเจ้าหน้าที่

(๕) หากมีการแก้ไขเอกสารจะมีการแจ้งเตือนที่ระบบ ผู้ยื่นคำขอสามารถ แก้ไข/ลบเอกสาร อัปโหลดเอกสารเข้าระบบใหม่ได้

(๖) เมื่อมีการแจ้งเตือน “ดำเนินการเรียบร้อย” หมายถึง เจ้าหน้าที่เห็นชอบให้ใช้ชื่อและผู้ใช้งานสามารถเลือก “พิมพ์หนังสือเห็นชอบให้ใช้ชื่อโรงเรียนเอกชน” นำไปประกอบการขอจัดตั้งโรงเรียนเอกชนได้ต่อไป

๓.๒.๒ ตราของโรงเรียนนอกระบบ

(๑) เป็นลายโปรงและเป็นรูปวงกลมสองวงซ้อนกันวงนอกมีเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๔.๕ เซนติเมตร วงในมีเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๓.๕ เซนติเมตรภายในวงกลมเป็นสัญลักษณ์ของโรงเรียนนอกระบบ ระหว่างเส้นรอบวงของวงกลมทั้งสองด้านบนให้เขียนชื่อเต็มของโรงเรียนนอกระบบ ส่วนด้านล่างให้เขียนชื่ออำเภอและจังหวัด ที่โรงเรียนนอกระบบตั้งอยู่

(๒) ไม่เหมือนหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับพระปรมาภิไธยย่อ พระราชลัญจกรพระบรมราชสัญลักษณ์ตราประจำราชวงศ์รวมถึงตราหรือเครื่องหมายอื่นใดทำนองเดียวกัน

(๓) ไม่เหมือนหรือมุ่งหมายให้คล้ายกับเครื่องหมายของหน่วยงานของรัฐ

(๔) ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

๓.๒.๓ ด้านอาคาร สถานที่ และอุปกรณ์

อาคาร เป็นเอกเทศหรือกรณีเป็นอาคารร่วมต้องแยกเป็นสัดส่วนไม่ปะปนกับกิจการอื่น เป็นอาคารที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างหรือต่อเติมอาคารจากทางราชการให้ใช้เป็นอาคารเรียน หรือเปลี่ยนการใช้อาคาร ที่จัดตั้ง โรงเรียนนอกระบบ และต้องจัดมาตรการป้องกันอัคคีภัยในโรงเรียนด้วย

กรรมสิทธิ์ในอาคารที่ใช้จัดตั้งโรงเรียน ต้องเป็นของผู้ขอจัดตั้งหรือผู้ขอจัดตั้งมีสิทธิครอบครองโดยการเช่า โดยมีสัญญาเช่าจากผู้มีสิทธิให้เช่ามีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี นับตั้งแต่วันที่ยื่นคำขอจัดตั้ง โดยกำหนดวัตถุประสงค์การเช่าเพื่อจัดตั้งโรงเรียน

สถานที่และบริเวณที่จะใช้เป็นที่ตั้งโรงเรียนนอกระบบ ต้องไม่ขัดต่อสุขลักษณะหรือนามยของนักเรียน มีการคมนาคมสะดวกตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี และไม่อยู่ใกล้โรงงานที่อาจเกิดอันตรายหรืออยู่ใกล้สถานที่ที่ไม่เหมาะสมแก่กิจการของโรงเรียนนอกระบบ

พื้นที่ที่ใช้จัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ ต้องติดต่อกันเป็นผืนเดียวกัน ไม่ปะปนกับกิจการอื่นและมีพื้นที่ใช้สอยไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ตารางเมตร ในกรณีที่โรงเรียนนอกระบบเปิดสอนตั้งแต่สองประเภทขึ้นไป ต้องมีพื้นที่ใช้สอยสำหรับแต่ละประเภทไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ตารางเมตร เว้นแต่หลักสูตรที่โรงเรียนนอกระบบเปิดสอน มีระยะเวลาเรียนเกิน ๖๐๐ ชั่วโมงต้องมีพื้นที่ใช้สอยไม่น้อยกว่าประเภทละ ๒๐๐ ตารางเมตร ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องจัดให้มีห้องธุรการ หรือ ห้องพักครูหรือผู้สอน พื้นที่หรือห้องพักผ่อนสำหรับนักเรียน น้ำดื่ม และห้องส้วมสำหรับชายและหญิง แยกต่างหาก เป็นสัดส่วนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

๓.๒.๔ การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนนอกระบบ สำหรับห้องเรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติ

- (๑) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ครูหรือผู้สอนต้องมีจำนวนนักเรียนไม่เกิน ๔๕ คน ต่อห้องเรียน
- (๒) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการเรียนการสอน ต้องมีจำนวนนักเรียนไม่เกิน ๔๐ คนต่อห้องเรียน และต้องมีเจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียนทำหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยและควบคุมการใช้สื่อการเรียนการสอน อย่างน้อยหนึ่งคน
- (๓) การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยมีทั้งครูหรือผู้สอนและสื่อการเรียนการสอน ในกรณีที่มีนักเรียนเกิน ๔๐ คนต้องมีเจ้าหน้าที่ประจำห้องเรียนทำหน้าที่ดูแลความเรียบร้อย และควบคุมการใช้สื่ออย่างน้อย ๑ คน

“สื่อการเรียนการสอน” ตาม (๒) และ (๓) หมายความว่าโทรทัศน์เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉาย หรือเครื่องมือ อื่นใดที่ทำให้เกิดภาพเสียงหรือภาพและเสียงซึ่งใช้เพื่อประโยชน์ในการเรียนหรือการสอน ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการเรียนการสอน ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องจัดให้มีจำนวนสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

๓.๒.๕ การคำนวณความจุ้นักเรียนต่อห้องเรียนของโรงเรียนนอกระบบ ให้พิจารณาจาก

- ๑) ห้องเรียนภาคทฤษฎีให้คำนวณความจุ้นักเรียนไม่น้อยกว่า ๑ ตารางเมตรต่อนักเรียน ๑ คน
- ๒) ห้องเรียนภาคปฏิบัติให้คำนวณความจุ้นักเรียนไม่น้อยกว่า ๑.๕ ตารางเมตรต่อนักเรียน ๑ คน

๓.๓ ผู้บริหาร ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
- (๓) มีความรู้ดังต่อไปนี้

ผู้บริหารโรงเรียนประเภททกววิชา ต้องมีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ทางการศึกษาและมีประสบการณ์ทางการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี

ผู้บริหารโรงเรียนประเภทวิชาชีพ ประเภทศิลปะและกีฬา ประเภทสร้างเสริมทักษะชีวิตต้องมีความรู้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และมีประสบการณ์งานในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องหรือทำการสอนมาแล้วไม่น้อย ๑ ปี

- (๔) ไม่เป็นโรคต้องห้ามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (๕) มีความประพฤติเรียบร้อยไม่บกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๖) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๗) ไม่เคยถูกออกจากราชการโดยมีความผิด เว้นแต่ได้ถูกออกจากราชการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปี ก่อนวันแต่งตั้งให้เป็นผู้บริหาร
- (๘) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ผู้นุญาตเห็นว่าไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษและพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันแต่งตั้งให้เป็นผู้บริหารโรงเรียน

(๙) ไม่ฝักใฝ่หรือเลื่อมใสในลัทธิเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศหรือขัดต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญผู้ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนต้องจัดทำหนังสือแจ้งรายละเอียดว่าจะแต่งตั้งใครเป็นผู้บริหารโรงเรียนพร้อมทั้งแนบรายละเอียดคุณสมบัติ เช่น สำเนาวุฒิการศึกษา สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประชาชน แบบสัญญาจ้าง ใบรับรองแพทย์ หนังสือรับรอง ประสบการณ์ในการทำงาน

๓.๔ ครูและผู้สอน

ครู ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครูตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา

ผู้สอน จะต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- อายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์
- ต้องมีความรู้ตามระเบียบกำหนด
- มีความประพฤติเรียบร้อย ไม่บกพร่องในศีลธรรมอันดี
- ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- ไม่เคยถูกออกจากราชการโดยมีความผิด เว้นแต่ได้ถูกออกจากราชการมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีก่อนวันแต่งตั้งให้เป็นผู้สอน
- ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ผู้นุญาตเห็นว่าไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือ ความผิดลหุโทษ และพ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีก่อนวันแต่งตั้งให้เป็นผู้สอน
- ไม่ฝักใฝ่หรือเลื่อมใสในลัทธิเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ หรือขัดต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญ
- ไม่เป็นโรคต้องห้ามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๓.๕ ด้านหลักสูตร เมื่อท่านได้ศึกษาความเป็นไปได้แล้วและตัดสินใจว่าจะเปิดสอนประเภทใด หลักสูตรวิชาใด จึงเตรียมการจัดทำโครงการจัดตั้งโรงเรียน และหลักสูตรของโรงเรียน (ยกเว้นประเภทกวดวิชา) ตามรูปแบบที่กำหนด

๓.๕.๑ กรณีใช้หลักสูตรต้นแบบของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

๓.๕.๒ กรณีหลักสูตรที่จัดทำเอง กรณีโรงเรียนนอกระบบประเภทวิชาชีพ ประเภทศิลปะและกีฬา ประเภทสร้างเสริมทักษะชีวิต จะต้องได้รับอนุญาตจากเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

เอกสารการยื่นคำขอจัดตั้งโรงเรียนนอกระบบ

กรณีผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นบุคคลธรรมดา	กรณีผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นนิติบุคคล
☐ คำขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน (สข.๕) ☐ โครงการจัดตั้งโรงเรียน, รายละเอียดเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียน และหลักสูตร จำนวน ๒ ชุด ☐ ตราประจำโรงเรียน ☐ หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ในอาคารที่ใช้จัดตั้งโรงเรียน เช่น โฉนดที่ดิน สัญญาเช่า สัญญาซื้อขายอาคาร/ที่ดิน กรณีเช่าต้องมีระยะเวลาในการเช่าเหลือไม่น้อยกว่า ๓ ปี นับตั้งแต่วันที่ยื่นคำขอ ☐ สำเนาใบรับรองการก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือ เคลื่อนย้ายอาคาร หรือสำเนาใบอนุญาตเปลี่ยนการใช้อาคารที่ใช้จัดตั้งโรงเรียน ☐ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ☐ สำเนาทะเบียนบ้าน ☐ สำเนาแสดงวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ รูปถ่ายหน้าตรง ถ่ายมาแล้วไม่เกิน ๖ เดือน ขนาด ๔X๖ เซนติเมตร (๒ นิ้ว) จำนวน ๒ รูป ☐ สำเนาทะเบียนสมรส (ถ้ามี) ☐ สำเนาใบเปลี่ยนชื่อ – สกุล (ถ้ามี)	☐ คำขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน (สข.๕) ☐ โครงการจัดตั้งโรงเรียนและรายละเอียดเกี่ยวกับกิจการของโรงเรียน จำนวน ๒ ชุด ☐ ตราประจำโรงเรียน ☐ หลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ในอาคารที่ใช้จัดตั้งโรงเรียน เช่น โฉนดที่ดิน สัญญาเช่า สัญญาซื้อขายอาคาร/ที่ดิน กรณีเช่าต้องมีระยะเวลาในการเช่าเหลือไม่น้อยกว่า ๓ ปี นับตั้งแต่วันที่ยื่นคำขอ ☐ สำเนาใบรับรองการก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือเคลื่อนย้ายอาคาร หรือสำเนาใบอนุญาตเปลี่ยนการใช้อาคารที่ใช้จัดตั้งโรงเรียน ☐ สำเนาหนังสือรับรองการจดทะเบียน ☐ สำเนาหนังสือแสดงวัตถุประสงค์ของนิติบุคคล ☐ สำเนาบัญชีผู้ถือหุ้น ☐ สำเนาหนังสือบริคณห์สนธิ ☐ รายงานการประชุมผู้ถือหุ้นของนิติบุคคลที่มอบให้ผู้ลงนามแทนนิติบุคคล ☐ ๑๐.๑ เอกสารผู้ลงนามแทนนิติบุคคล ○ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ○ สำเนาทะเบียนบ้าน ○ สำเนาแสดงวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี

เอกสารการรับรองการแต่งตั้งผู้บริหาร

ประเภททกวดวิชา	ประเภทวิชาชีพ ,ประเภทศิลปะและกีฬา, ประเภท สร้างเสริมทักษะชีวิต
☐ หนังสือรับรองการแต่งตั้งผู้บริหาร ☐ สัญญาจ้าง ☐ ใบรับรองแพทย์ ☐ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ☐ สำเนาทะเบียนบ้าน ☐ สำเนาแสดงวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ทางการศึกษา ได้แก่ ครุศาสตรบัณฑิต ศึกษาศาสตร บัณฑิต ☐ หนังสือรับรองประสบการณ์ทำงาน ต้องมี ประสบการณ์ ในการสอนไม่น้อยกว่า ๓ ปี ได้แก่ บัตรประจำตัวข้าราชการบำนาญ /บัตรประจำตัว ครู/คำสั่งลาออกจากราชการ เป็นต้น ☐ รูปถ่ายหน้าตรง ถ่ายมาแล้วไม่เกิน ๖ เดือน ขนาด ๔X๖ เซนติเมตร (๒ นิ้ว) จำนวน ๒ รูป	☐ หนังสือรับรองการแต่งตั้งผู้บริหาร ☐ สัญญาจ้าง ☐ ใบรับรองแพทย์ ☐ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ☐ สำเนาทะเบียนบ้าน ☐ สำเนาแสดงวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ หนังสือรับรองประสบการณ์ทำงาน ต้องมี ประสบการณ์ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องอย่าง ๑ ปี พร้อมสำเนาหนังสือการจดทะเบียนบริษัทที่รับรอง ☐ รูปถ่ายหน้าตรง ถ่ายมาแล้วไม่เกิน ๖ เดือน ขนาด ๔X๖ เซนติเมตร (๒ นิ้ว) จำนวน ๒ รูป